



**Az Érdi Járásbíróság
í t é l e t e**

Bevezető rész

Az eljáró bíróság megnevezése: Érdi Járásbíróság

Az ügy száma: 8.P.20.927/2020/28.

A felperes képviselője:

A felperes: Inhold Zrt. (1062. Budapest, Bajza utca 17-19.)

Az I. rendű alperes jogi képviselő: Olsavszky Ügyvédi Iroda (dr. Olsavszky Péter ügyvéd,
1033. Budapest, Bogdáni út 6/A. III. emelet 4.)

Az I. rendű alperes:

A III. rendű alperes képviselője:

A III. rendű alperes: CIB Lízing Zrt. (1027. Budapest, Medve utca 4-14.)

A per tárgya: deviza alapú kölcsön

Rendelkező rész

A bíróság a felperes keresetét **elutasítja**.

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy **15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 250.000,-** (kétszáz-ötvenezer) **Forint perköltséget.**

Perorvoslati rész

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezéssel lehet élni, amelyet a Budapest Környéki Törvényszékhez címezve, de az Érdi Járásbíróságnál lehet a felperes, valamint az alperesi ügygondnok részéről az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó szabályok betartásával elektronikusan, míg az alperes részéről írásban, 3 példányban vagy az elektronikus kapcsolattartásra vonatkozó szabályok betartásával elektronikusan benyújtani.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri, ha azt a másodfokú bíróság indokoltnak tartja, vagy tárgyaláson fogatosítható bizonyítást kell lefolytatni.

A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésben kell előterjesztenie, míg a fellebbező fél ellenfele a fellebbezés kézbesítésétől számított 15 napon belül kérheti tárgyalás tartását. A másodfokú bíróságnak a felek kérelme alapján sem kell tárgyalást tartania, ha a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul.

I n d o k o l á s

- [1] *A bíróság a peres felek nyilatkozatai, valamint a csatolt és ismertetett iratok tartalma alapján az alábbi tényállást állapította meg:*
- [2] Az I. rendű alperes és a felperes jogelődje, a CIB Credit Zrt. 2006. november 22.-én gépjármű vásárlási kölcsönszerződést kötöttek _____ szerződésszám alatt, melynek célja volt, hogy az I. rendű alperes a _____ autókereskedésben megvásárolja a Ford Scorpio 2.9, 24 V. Ghia típusú 1.190.000,- forint vételárú személygépjárművet.
- [3] A felperesi jogelőd a gépjárműhöz 952.000,- forintot bocsátott az I. rendű alperes rendelkezésére, míg a kölcsön feltételeinél feltüntetésre került, hogy kölcsön devizaneme CHF. A kölcsön futamideje 48 hónap, ennek megfelelően törlesztő részletek száma szintén 48. A havi törlesztő részlet összege 28.039,- Forint. A THM mértéke 22,04 %. A késedelmi kamat mértéke a mindenkorli jegybanki alapkamat kétszereseként került meghatározásra, amelyet a Hitelező jogosult volt az elmulasztott fizetés esedékességét követő naptári napon felszámítani.
- [4] A szerződés V. pontjában a felek rögzítették, hogy az Adós tudomásul veszi, hogy a Kölcsönszerződést hatályba lépésekor érvényes „Gépjármű Kölcsönszerződés- Általános Szerződési Feltételek (ÁSZF) a Kölcsönszerződés elválaszthatatlan, 3. számú mellékletét képezi és a Kölcsönszerződés aláírásával az Adós tanúsítja, hogy annak tartalmát megismerte, továbbá hogy a Hitelező az ÁSZF III., X., XII. fejezeteiben foglalt rendelkezésekre, ezen belül az ÁSZF XII. 97. pontjában foglalt választottbírói kikötésre külön is felhívta az adós figyelmét. Az Adós elismerte, hogy a figyelemfelhívó tájékoztatást megértette, azokat kifejezetten elfogadta.
- Rögzítésre került továbbá, hogy a kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdésekben az ÁSZF és a Hitelező Üzletszabályzatának rendelkezései irányadóak. Az Adós a szerződés aláírásával elismerte, hogy a Hitelező a Kölcsönszerződés minden olyan szerződési feltételről tájékoztatta, amely a jogszabály erejénél fogva a kölcsönszerződés részévé válik.
- [5] A szerződés VI. pontjában foglalt rendelkezés szerint az Adós a szerződés aláírásával tudomásul vette, hogy a finanszírozás devizaneme szerinti referencia – kamatláb változásának, valamint a deviza- alapú szerződések esetén az árfolyam változásának kockázatát viselni köteles, amelynek eredményeként a törlesztőrészletek az ÁSZF 20-22. pontjai szerint módosulnak.
- A referencia-kamatláb felülvizsgálati periódusa: 3 hónap, a törlesztőrészletek módosulása szempontjából a követendő változás minimális mértéke (küszöbérték) 0,2 %.
- [6] A szerződéskötés időpontjakor hatályos „Általános Szerződési Feltételek – továbbiakban ÁSZF. – 21. pontjában rögzítésre került, hogy a fizetési ütemezésben a Kölcsönszerződés devizanemében meghatározott törlesztőrészletek az alábbiak szerint változhatnak:
- a) a Hitelező jogosult a 14. pont szerinti referencia- kamatláb változásának függvényében módosítani a hátralévő törlesztőrészletek összegét az alábbiak szerint:
- A Hitelező a Kölcsönszerződésben meghatározott időszakonként (felülvizsgálati periódus) vizsgálja felül a referencia- kamatláb értékét. Amennyiben a felülvizsgálat- kori érték a Kölcsönszerződés hatálybalépésének napjára jegyzett értéktől a Kölcsönszerződésben rögzített küszöbértéket meghaladó mértékben eltér, akkor a Hitelező a tényleges, teljes változásnak megfelelően módosíthatja a havi törlesztőrészleteket. Amennyiben a Hitelező a Kölcsönszerződés hatálybalépését követő bármelyik felülvizsgálati időpontban már érvényesítette a jelen pont szerinti kamatmódosítási jogát, úgy az azt követő felülvizsgálatok alkalmával a következőképpen jár el: ha az aktuális felülvizsgálat- kori érték a legutolsó tényleges kamatmódosítás napjára jegyzett értéktől a Kölcsönszerződésben rögzített

részlet növekszik. Amikor viszont a forint erősödik a svájci frankkal, illetve az euróval szemben (vagyis 1 svájci frankért vagy euróért a korábbinál kevesebb forintot kell fizetni), akkor a törlesztő részlet csökken.

A devizakölcsön kamatait a devizakamatok ingadozása is befolyásolhatja a CIB Credit Zrt. idevonatkozó Általános Szerződési Feltételeiben meghatározottak szerint. „

A nyilatkozat aláírásával az Adós elismerte, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozatban foglalt kockázatot megismerte, a nyilatkozatot megértette, az abban foglaltakat tudomásul vette. Egyben kijelentette, hogy a CIB Credit Zrt.-vel a kölcsönszerződést a fenti költségek és kockázatok teljes körű ismeretében köti meg.

- [12] A kölcsönszerződés VII./1. pontja alapján a kölcsönszerződés elválaszthatatlan mellékleteit képezte a Szállító és az Adós között létrejött adásvételi szerződés, megbízási szerződés, a havi törlesztőrészletek esedékességét és a teljes hiteldíj mutatót tartalmazó Fizetési ütemezés, az ÁSZF, a IV. pontban meghatározott biztosítási szerződések.
- [13] A szerződés biztosítékeként a Szabó Ede Lászlóné készfizető kezességét vállalt a fenti kölcsönszerződésben és annak mellékleteiben meghatározott összegek és azok járulékainak erejéig terjedő tartozás tekintetében.
- [14] Az I. rendű alperes 2007. júniusától fizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért a felperesi jogelőd a kölcsönszerződést 2007. augusztus 09. napján kelt felmondó levelével felmondta és így a kölcsönszerződésből fennálló tartozás egy összegben esedékessé vált. A felmondás időpontjában összesen 921.487,- Forint tartozás állt fenn, amely 54.299,- Forint még ki nem egyenlített, lejárt tartozásból, 810.762,- Forint még esedékessé nem vált tőketartozásból, 8.187,- Forint még ki nem számlázott kamattartozásból, 47.753,- Forint kiszámlázott késedelmi kamat és a Hirdetmény alapján felszámított különjelzársági díjból és 801,- Forint késedelmi kamattartozásból állt. A felmondással egyidejűleg a felperesi jogelőd tájékoztatta az I. rendű alperest, hogy vételi jogával élni kíván.
- [15] Az I. rendű alperes a 2007. augusztus 11. napján kelt nyilatkozatával a felmondást tudomásul vette, a tartozását elismerte. Egyben tudomásul vette, hogy a felperesi jogelőd a vételi jogával élni kíván. Elfogadta, hogy a vételi jog gyakorlása esetén a gépjármű vételára az az összeg, amelyet a gépjármű vonatkozásában a Hitelező által kijelölt független szakértő készített szakértői véleményben a gépjármű likvidációs értékekén meghatároz.
- [16] A gépjármű átadására 2008. február 22. napján sor került és a 2008. március 13. napján kelt műszaki szakértői vélemény alapján a gépjármű forgalmi értéke bruttó 214.000,- Forintban került meghatározásra.
- [17] A felperesi jogelőd a gépjármű értékével az I. rendű alperesnek 2008. július 25. napján fennálló 1.148.267,- Forint tartozását csökkentette, így az I. rendű alperes tartozása 934.267,- Forint volt. Egyben felszólította a felperesi jogelőd az Adóst a tartozás megfizetésére. A felszólító levelet a készfizető kezes 2008. augusztus 05., míg az adós 2008. augusztus 12. napján átvette.
- [18] A felperesi jogelőd jogutóda 2010. december 31.-én átalakulással a CIB Lízing Zrt. lett. A jogutód a kölcsönszerződésből eredő követelését 2014. június 16. napján a felperesre engedményezte.

- [19] Az engedményezést követően az I. rendű alperes 2013. november 11. napján 240.000,- Forint tartozást megfizetett a felperesnek, amelyet a felperes teljes egészében a fennálló tőketartozásra számolt el. Ezt követően az adós, készfizető kezes további fizetési kötelezettségének nem tett eleget.
- [20] 2015. április 16.-án a felperesi jogelőd jogutóda, a CIB Lízing Zrt. III. rendű alperes elkészítette a 2014. évi XL. törvény szerinti elszámolást. Az elszámolás alapján tisztességtelenül felszámított összeg 0,- Forint került meghatározásra. Rögzítésre került, hogy az elszámolás során figyelembe vett, a szerződés megszűnésének időpontjában alkalmazott tisztességes kamat mértéke évi 18,13 %. Az elszámolás ellen az I. rendű alperes panaszt nem nyújtott be, így az felülvizsgálnak minősül.
- [21] A felperes által 2020. szeptember 02. -án mind az adós, mind a készfizető kezes ellen kezdeményezett szám alatt folyamatban volt fizetési meghagyásos nemperes eljárás ellentmondás révén perré alakult.
- A felperes eredeti keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I-II. rendű alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 694.267,- Forint tőkét és ezen összeg után 2013. november 11. napjától a kifizetés napjáig járó a mindenkorli jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamatot.
- A felperes fentiekben túl kérte az alperesek perköltségében marasztalását, amely a fizetési meghagyásos eljárásban megfizetett 20.828,- Forint eljárási díjból, 20.828,- Forint eljárási illetékből, valamint a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja szerinti 34.000,- Forint + Áfa ügyvédi munkadíjból állt.
- A felperes az alperesekkel szembeni keresetének jogcímeiként a rPtk. 523.§ (1) bekezdésére, valamint a II. rendű alperessel szembeni igényének jogcímeiként a készfizető kezességre vonatkozó rendelkezésekre, illetve az egyetemleges marasztalás tekintetében a rPtk. 334.§ (1)- (2) bekezdésében meghatározott rendelkezésekre hivatkozott.
- [22] Az I-II. rendű alperesek ellenkérelmükben kérték a felperes keresetének elutasítását. Az alperesek ellenkérelmükben elsődlegesen érvénytelenségi kifogást terjesztettek elő, arra hivatkoztak, hogy a perbeli szerződés a Hpt. 203.§ (6)-(7) bekezdése alapján nem tartalmazza az árfolyamkockázatra vonatkozó pénzügyi tájékoztatást. A felperes jogelődjé nem adott tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy az árfolyam az adósra nézve kedvezőtlen változásának nincsen felső határa, és arról sem tájékoztatta az alpereseket, hogy a számukra kedvezőtlen árfolyamváltozás következtében a kölcsön részletei is változhatnak úgy, hogy azok az eredeti szerződésben rögzített részlethez képest 2-3 szorosára is emelkedhetnek.
- Az alperesek előadták, hogy a felperesi jogelőd tájékoztatása nem volt világos és átlátható, a tájékoztatás nem terjedt ki arra vonatkozóan sem, hogy a kölcsönfelvevő lakóhelye szerinti tagállam fizetőeszköze akár súlyosan leértékelődhet és annak gazdasági következményeire sem, ennek következtében a fogyasztó az árfolyamkockázat viselésére nem kötelezhető, vagyis az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési kikötés teljes egészében érvénytelen, azaz a Ptk. 209.§ (5) bekezdése alapján tisztességtelen. Az alperesek álláspontja szerint az árfolyamkockázat tekintetében hiányzik a felek teljes konszenzusa, amely kétséget kizáróan lényeges szerződési feltételnek minősül.
- Az alperesek a fenti érvénytelenségi kifogásán túl hivatkoztak arra, hogy a szerződés érvénytelen a Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) és e) pontja alapján, mivel nem tartalmazza az ügyleti kamatot és az e) pontja alapján a törlesztő részletek összegét és esedékességét.
- Az alperesek elévülési kifogást is előterjesztettek a rPtk. 324.§ (1), 325.§ (1) bek., és a rPtk. 326.§ (1) bekezdése alapján.

- [10] Az ÁSZF III/13. pontjában rögzítésre került, hogy a Fizetési Ütemezés tartalmazza a Kölcsönszerződés devizanemét, a megfelelő devizanemben meghatározott törlesztőrészleteket, azok tőke-, és kamatmegoszlását a naptári dátum szerinti esedékességét, deviza- alapú Kölcsönszerződés esetén a szerződés alapárfolyamát (a CIB Bank Zrt.-nek a Kölcsön folyósításának napjára érvényes deviza vételi árfolyamát), a 14. pont szerinti referencia- kamatlábat, és annak a Kölcsön folyósításkor érvényes értékét, valamint a 10. pont szerinti teljes hiteldíj mutatónak a folyósítás napjára érvényes értékét.

A Kölcsönszerződésben az Adós által vállalt, magyar forintban kifejezett fizetési kötelezettségeket a szerződés III. pontjában meghatározott Havi törlesztőrészletek összegét a Hitelező a Kölcsön folyósításának időpontjában számítja át a megfelelő devizanemre az alábbi képlet szerint:

törlesztőrészletek devizában kifejezett összege = törlesztőrészletek Kölcsönszerződés szerinti forint- összege / a CIB Bank Zrt.-nek a vételár megfizetésének napjára jegyzett vételi árfolyama.

- [11] A Kölcsönszerződés aláírásával egyidejűleg az Adós aláírta a Hitelező által csak természetes személyek részére személygépjármű megvásárlásához, illetve fedezete mellett nyújtott devizaalapú kölcsönökhöz alkalmazott alábbi tartalommal bíró Kockázatfeltáró Nyilatkozatot.

„ A devizakölcsön fogalma

Devizakölcsön alatt olyan kölcsönt értünk, amelynél a kölcsön összege nem forintban, hanem valamely más pénznem kerül meghatározásra és a futamidő alatt a tartozás nyilvántartása is ebben a pénznemben történik. A CIB Credit Zrt. a devizakölcsönt jelenleg a svájci frank (CHF)„ illetve az euro (EUR) alapon nyújthatja úgy, hogy a folyósítást forintban végzi, az Ügyfél havi törlesztési kötelezettsége forintban keletkezik.

A devizakölcsön költségei és kockázatai:

A devizakölcsönök kamatlába jelenleg alacsonyabb, mint a forintkölcsönöké, ezért a devizakölcsönök aktuális törlesztő részlete is alacsonyabb. A devizában nyilvántartott kölcsönök rendelkeznek azonban néhány olyan jellemzővel, amelyek további költségeket és kockázatokat jelenthetnek az Ügyfeleknek, az alábbiakban ezekre hívjuk fel a figyelmüket:

Vételi és eladási árfolyam különbsége:

A devizakölcsön folyósítás forintban történik oly módon, hogy a CIB Credit Zrt., a kölcsön forintban kifejezett összegét a folyósítást megelőzően átszámítja devizára. Ilyenkor a CIB Bank Zrt., CHF., illetve az EUR deviza-vételi árfolyamot alkalmazza, mintha megvásárolná az Ügyféltől azt a CHF, vagy EUR összeget, amelynek ellenértékét forintban folyósítja az Ügyfélnek. A kölcsön törlesztésekor ugyanez fordítva történik. Amikor az Ügyfél a törlesztő részletet forintban fizeti, a CIB Credit Zrt., azt a CIB Bank Zrt., CHF, illetve EUR deviza - eladási árfolyamán számítja át devizára, mintha eladta volna az Ügyfélnek a törlesztéshez szükséges CHF, illetve EUR összeget. A vételi árfolyam alacsonyabb az eladásinál, a különbség mértéke az egyes bankok üzletpolitikájától függően változik, a CIB Banknál ez jelenleg kb 3%.

Törlesztő részletek mértékének változása:

A devizakölcsönöknél a kamat-, és az árfolyamváltozások hatásaként a havi törlesztő részletek a forintkölcsönöknél gyakrabban és nagyobb mértékben változhatnak. A törlesztő részletek ingadozása a kamat-, és árfolyamváltozás irányának függvényében kedvezően (adott havi törlesztőrészlet csökken) és kedvezőtlenül (adott havi törlesztőrészlet növekszik) is érintheti az Ügyfelet. Amikor a forint gyengül a svájci frankkal vagy az euróval szemben (vagyis 1 svájci frankért vagy euróért a korábbinál több forintot kell fizetni, akkor a törlesztő

küszöbértéket meghaladó mértékben eltér, akkor a Hitelező a tényleges, teljes változásnak megfelelően módosíthatja a hátralévő törlesztőrészek összegét.

b) a Hitelező az a) alpontjában foglaltakon túlmenően – jogosult az ügyleti kamatláb és ezáltal a teljes hiteldíjmutató, valamint a hátralévő törlesztőrészek egyoldalú megváltoztatására az alábbi feltételek valamelyikének bekövetkezése esetén:

- a tőke-, és pénzpiaci kamatlábak emelkedése,
- a jegybanki alapkamat emelkedése,
- a bankközi hitelkamatok emelkedése,
- refinanszírozási feltételek megváltozása,

- olyan hatósági rendelkezés, vagy jogszabályváltozás, melynek eredményeként a Hitelezőnek igazolt többletköltségei származtak, és ezeket tovább háríthatja az Adósra.

c) A Hitelező a 88. pont szerinti Hirdetményben foglalt mértékben jogosult az ügyleti kamatláb és ezáltal a teljes hiteldíj mutató, valamint a hátralévő törlesztőrészek egyoldalú megváltoztatására, amennyiben az Adós futamidő során legalább három alkalommal késedelmesen teljesíti a törlesztőrészek megfizetését.

A Hitelező kötelezettséget vállalt arra, hogy a módosított fizetési kötelezettségéről írásban tájékoztatja az Adóst.

- [7] Az ÁSZF III. 22. pontja szerint a törlesztőrészek forintban kifejezett összege a mindenkor esedékességkor a CIB Bank Zrt. deviza eladási árfolyamán került meghatározásra. A törlesztőrészek számlázása az Adós részére az alábbiak szerint lett szabályozva.

- a Hitelező a számlázás napján az esedékességhez legközelebb eső ismert árfolyamon meghatározott törlesztőrészletről küld értesítést az Adósnak, majd

- a következő esedékességkor kiállított kamatszámán kerül kiterhelésre/ jóváírásra az előző esedékesség időpontja és a számlázáskor érvényesített árfolyam közötti árfolyamváltozások alapján forintban számított árfolyam- különbség.

A futamidő utolsó esedékességére vonatkozóan a Hitelező a számlázás napján az esedékességhez legközelebb eső ismert árfolyamon, míg idő előtti szerződéslezárás esetén (62. b-c pontok) a lezárási ajánlaton szereplő árfolyamon állítja ki az utolsó fizetési értesítőt.

- [8] Az ÁSZF III.9. pontja szerint az Adós a folyósított Kölcsön után ügyleti kamatot volt köteles fizetni a Hitelezőnek. A szerződés 2. számú mellékletét képező Fizetési Ütemezésben meghatározott tőke-, és kamatrészből álló törlesztőrészlet (induló) összege az éves (induló) ügyleti kamatláb figyelembevételével kerül kiszámításra. Az ügyleti kamat számítási módja:

$$\text{ügyleti kamat összege} = \text{tőke} \times \text{elszámolási periódus naptári napjainak száma} \times \text{ügyleti kamatláb} / 360 \text{ nap.}$$

Az ÁSZF III/11. pontja szerint a kölcsön változó kamatozású volt.

- [9] Az ÁSZF III/12. pontja értelmében az Adós minden a Kölcsönszerződéssel kapcsolatos fizetési kötelezettségét – deviza- alapú Kölcsönszerződés esetén is – magyar forintban van köteles teljesíteni.

Deviza -alapú Kölcsönszerződés esetén azonban, a Hitelező az Adós kötelezettségeit a Kölcsönszerződés III. pontjában meghatározott devizanemben tartotta nyilván. Az Adós megfelelő devizában kifejezett szerződés szerinti fizetési kötelezettségeit a Kölcsönszerződés elválaszthatatlan, 2. számú mellékletét képező Fizetési Ütemezés tartalmazta.

Rögzítésre került továbbá, hogy a Hitelező jogosult volt az Adósnak a Kölcsönszerződésben forintösszegben, illetve a Fizetési Ütemezésben a Kölcsönszerződés III. pontja szerinti devizában meghatározott fizetési kötelezettségeit módosítani az ÁSZF 21-22. pontja szerint.

Előadták, hogy a perbeli követelésre az öt éves elévülési idő irányadó. A felperesi jogelőd felmondását az I. rendű alperes 2007. augusztus 11. vette át, így az elévülési idő 2012. augusztus 12. napján kezdődött.

A követelés engedményezéséről az adóst az engedményt 2012. december 12. napján kelt levéllel értesítette a felperes. A követelés esedékessé válásától, azaz 2007. augusztus 11.-től 2012. augusztus 12. között semmilyen olyan cselekmény nem történt, amely az elévülést megszakította. Az alperesek álláspontja szerint az önkéntes teljesítésük az elévülést már nem érintik, mivel a követelés már addig elévült.

Hivatkoztak továbbá az alperesek arra is, hogy a kölcsönszerződés felmondás jogszerűtlen volt, mivel az adósnak a felmondás időpontjakor nem volt tartozása, illetve tisztességtelen felmondási ok miatt került sor a felmondásra. Az alperesek álláspontja szerint a perbeli kölcsönszerződés felmondására vonatkozó ÁSZF IX.63. pontban foglalt rendelkezés tisztességtelen, mivel ezen szerződéses rendelkezés egyensúlytalan, mert a fogyasztóra nézve a Ptk.-hoz képest szigorúbb felmondási okot fogalmaz meg és lehetőséget biztosított a felperesi jogelőd számára, hogy csekély mértékű tartozás, jelen esetben kevesebb mint két havi törlesztő részlet összegű tartozás esetén a szerződést felmondja. Az alperesek kiemelték azt is, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a felmondás időpontjában valóban volt az adósnak fennálló tartozása.

Az alperesek vitatták a felperes keresetét összecszerűségében is. Kiemelték, hogy a Kúria Pfv.VI.21.459/2017/10. számú határozatában rámutatott arra, hogy a bank a devizaalapú kölcsönszerződésből eredő, adósok által vitatott követelés alátámasztására a felülvizsgált elszámolás önmagában nem szolgálhat. Az elszámolásnak az adósok tartozására vonatkozó adatai nem kötik a perben eljáró bíróságokat.

Az I-II. rendű alperesek kérték a felperes perköltségben történő marasztalását, amely az alperesi jogi képviselőnek a 32/2003. (VIII.22) IM rendelet szerint a becsatolt megbízási szerződés alapján megállapítható 150.000,- Forint egyszeri, és tárgyalásonként meghatározott 50.000,- Forint megbízási díjból áll.

- [23] Az I-II. rendű alperesek érvénytelenségi kifogására, érdemi ellenkérelmére a felperes az II. rendű alperes készfizető kezessel szembeni követelésétől elállt, és egyben keresetváltoztatást, valamint a CIB Lízing Zrt., III. rendű alperesként történő perbevonásának engedélyezésére vonatkozó kérelmet terjesztett elő.

Keresetét akként változtatta meg a felperes, hogy a bíróság a perbeli kölcsönszerződést 18.13 % mértékű, tisztességes ügyleti kamat megállapításával a szerződés megkötésének időpontjára visszaható hatállyal a rPtk. 237.§ (1) bekezdés, 238.§ (1) és a 239.§ (2) bekezdése, valamint az 1/2010. (VI.28) Pk vélemény 5. pontja alapján az érvénytelenségi ok kiküszöbölésével nyilvánítsa érvényessé és ennek türéseire kötelezze a III. rendű alperes pénzügyintézetet. Az I. rendű alperest pedig kötelezze a bíróság változatlanul 694.267,- Forint tőke tartozás, az utolsó törlesztés időpontjáig (2013.11.11.) számított 83.866,- Forint késedelmi kamattartozás, valamint a tőke után 2013. november 12. napjától a kifizetés napjáig járó a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő mértékű késedelmi kamat megfizetésére. A perköltség iránti igényét az eredeti keresetnek megfelelően változatlanul fenntartotta.

A felperes a keresetváltoztatásával az alpereseknek a Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontjára alapított érvénytelenségi kifogását elismerte és egyben kérte az érvénytelenségi ok bíróság általi kiküszöbölését akként, hogy a bíróság nyilvánítsa érvényessé a szerződést a felülvizsgált elszámolásban meghatározott 18,13 % mértékű ügyleti kamat megállapításával. A felperes utalt arra, hogy az engedményezéssel a rPtk. 329.§ -a alapján a korábbi jogosult helyére lépett, megilletik mindazok a jogok, amelyet a felperesi jogelőd pénzügyintézet megilletnék, így

jogosult a szerződés érvényesség nyilvánítását is kérni és a követelés érvényesítését is. A felperes kiemelte azt is, hogy a szerződés felmondásával sokkal kedvezőbb helyzetbe került az adós mind az árfolyamváltozás kedvezőbb változása, mind az ügyleti kamat és késedelmi kamat mértékére is.

Utóbbi esetben amiatt, mivel a szerződés szerinti ügyleti kamat mértéke 18,3% volt, ezzel szemben a felmondást követően a kétszeres jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamat mértéke csak 15% volt.

A felperes az alpereseknek az árfolyamkockázati tájékoztatás tisztességtelenségére alapított érvénytelenségi kifogását nem ismerte el, utalt arra, hogy a kölcsönszerződés, az ÁSZF és a kockázatteltérő nyilatkozat együttes tartalma biztosította a felperesek számára, hogy az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó mércéjén keresztül – a jogügylethez kapcsolódó árfolyamkockázat konkrét lényegének, mibenlétének, a fizetési kötelezettségükre gyakorló hatásának, továbbá annak felismerését, hogy a kockázatviselésüknek nincsen felső határa.

Az alperesek elévülési kifogását a felperes nem ismerte el, illetve rögzítette, hogy álláspontja szerint követelését összecszerűségében megfelelően bizonyította. Az I-II. rendű alperesek konkrét vitatást nem terjesztettek elő, illetve utalt arra is, hogy a felmondást követően az I. rendű alperes a tartozás elismerte, így a tartozáselismerésre tekintettel a követelés összecszerűségében az I. rendű alperest terheli a bizonyítási érdek, hogy nincs tartozása vagy nem akkor összegben áll fenn tartozása.

[24] A bíróság a felperesi elállásra tekintettel a II. rendű alperes, készfizető kezessel szemben az eljárást a 18-I. sorszámú végzésével jogerősen megszüntette. A felperesi perbevonásra tekintettel a 19. sorszámú végzésével a perbevonást engedélyezte és egyúttal felhívta a felperesi jogelőd pénzügyi intézetet, mint III. rendű alperest, hogy érdemi ellenkérelmet terjesszen elő.

[25] A III. rendű alperes érdemi ellenkérelmében előadta, hogy a felperesnek a szerződés érvényesség nyilvánítása iránt előterjesztett keresetét nem ellenzi. Perköltség iránti igénye a felperessel szemben nincsen. Kiemelte, hogy az I. rendű alperes az elszámoló levél megküldését követően nem élt panasszal és nem kezdeményezte a Pénzügyi Békéltető Testület előtti eljárást az elszámolás vonatkozásában, így az elszámolás felülvizsgálatnak minősül. Az elszámoló levélben az MNB elvárásainak megfelelően az ügyleti kamat mértéke egyértelműen megállapításra került. Álláspontja szerint a felülvizsgált elszámolással az érvénytelenségi oka elhárult.

A III. rendű alperes érdemi ellenkérelmében kiemelte azt is, hogy álláspontja szerint az árfolyamkockázatra való tájékoztatás megfelelt az EUB bíróság által a C-51/17., a C-186/16., és a C-26/13. szám alatt meghatározott határozataiban foglalt követelményeknek, illetve a Kúria a 2/2014. PJE jogegységi határozatban meghatározott feltételeknek.

[26] Az I. rendű alperes a felperesi keresetváltoztatásra tekintettel a lényegében fenntartotta az érdemi ellenkérelmében foglaltakat, annyiban változtatta meg az érdemi ellenkérelmét, hogy a felperes a Ptk. 329.§ (1) bekezdése alapján csak az engedményezett követelés erejéig jogosult igényt érvényesíteni. Az engedményes csak az engedményezett követelésnek vált a jogutódjává, de nem szerzett jogot ezen túlmenően az igények érvényesítésére. Mindezek alapján a felperes nem volt szerződő fél, így a kölcsönszerződésből fakadó jogokat, közte jogalakító jogokat nem szerezte meg, így nem szerezte meg azt az alakító jogokat, hogy esetlegesen kérje egy érvénytelen szerződés érvényessé nyilvánítását. Utalt arra is az alperes, hogy amennyiben a kölcsönszerződés semmis, akkor az ahhoz kapcsolódó engedményezési szerződés is semmis. E körben hivatkozott a Kúria Gfv.VII.30.440/2019/11. számú ítéletében

foglaltakra. Mindezek alapján érvénytelen szerződésből eredő követelés nem engedményezhető, így ezen okból is kereset elutasításának helye.

Vitatta, hogy a felülvizsgált elszámolásban meghatározott ügyleti kamatot kellene a bíróságnak figyelembe venni. A kölcsönszerződés és Üzletszabályzat rendelkezései alapján nem állapítható meg a felperes által megjelölt ügyleti kamat éves, százalékos mértéke.

A keresetváltoztatás megengedhetősége körében kiemelte, hogy a Pp. 185.§ (1) bekezdése alapján akkor van helye keresetváltoztatásnak, amennyiben a megváltoztatott kereset ugyanabból vagy – ténybeli és jogi alapon- összefüggő jogviszonyból ered, mint a korábbi kereset. Az I. rendű alperes álláspontja szerint az eredeti és a keresetváltoztatással megváltoztatott kereseti kérelem tekintetében ezen feltételek nem állnak fenn.

Az árfolyamkockázatról adott tájékoztatás nem megfelelőségével kapcsolatban kiemelte, hogy a Kúria a Gfv.I.30.262/2020/20. számú ítéletében megállapította, hogy a CIB Bank kockázatteljesítő nyilatkozatait nem tartja megfelelően, amely megegyezik a CIB Credit Zrt. által alkalmazott kockázat teljesítő nyilatkozat szövegével. Az I. rendű alperes hivatkozott az új Kúriai gyakorlatra is, miszerint az árfolyamkockázati tájékoztatónak tartalmaznia kell súlyos gazdasági következménnyel járó és jelentős terhet jelentő törlesztőrészlet- emelkedés lehetőségére figyelmeztető jellegű figyelemfelhívást, olyan számszaki szimulációt, grafikonokat, mely kirívó árfolyamemelkedést is modellez.

[27] A felperes keresete az alábbiak szerint **nem alapos**.

[28] Jelen ügyben a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (új Ptk.) 50.§ (1) bekezdése alapján a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959.évi IV. törvény (rPtk.) rendelkezései alkalmazandók.

A rPtk. 205.§ (2) bekezdése értelmében a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. A bíróság kiemeli, hogy visszerhes szerződésnél lényeges tartalmi elem a szolgáltatás, az ellenszolgáltatás meghatározása és a Feleknek az abban való megállapodása.

A rPtk. 523.§ (1) bekezdése alapján kölcsönszerződés esetében a pénzintézet (a hitelező) arra vállalt kötelezettséget, hogy a szerződésben meghatározott pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátja, az adóst terhelő ellenszolgáltatás pedig a kölcsönösszegének visszafizetése.

A régi Hpt. 2. számú mellékletének III/5. pontja értelmében fogyasztási kölcsön: a mindennapi élet szokásos használati tárgyainak megvásárlásához, javíttatásához, illetve szolgáltatások igénybevételehez – a természetes személyes részére – nyújtott kölcsön és a felhasználási célhoz nem kötött kölcsön, ha a kölcsönt a természetes személyes nem üzletszerű tevékenysége keretében veszi igénybe.

A III/13.pont szerint lakossági kölcsön: a fogyasztási kölcsön, valamint a lakás, illetőleg üdülő vagy egyéb ingatlan vásárlására, építésére, felújítására, bővítésére, korszerűsítésére, továbbá közműfejlesztésére a természetes személy által igénybe vehető kölcsön.

[29] Ugyan az I. rendű alperes érdemi ellenkérelmében a szerződés létre nem jöttére nem hivatkozott, de előadta, hogy álláspontja szerint az árfolyamkockázat tekintetében, amely kétséget kizáróan lényeges feltételnek minősül, megállapítható a felek konszenzusának teljes hiánya, így a bíróság az alábbiakat állapította meg ezzel kapcsolatban.

A jelen ügyben alkalmazandó 1959.évi IV. törvény (továbbiakban Ptk.) 205.§ (2) bekezdése értelmében a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges.

A bíróság kiemeli, hogy visszerthes szerződésnél lényeges tartalmi elem a szolgáltatás, az ellenszolgáltatás meghatározása és a Feleknek az abban való megállapodása.

A Ptk. 523.§ (1) bekezdése alapján kölcsönszerződés esetében a pénzüintézet (a hitelező) arra vállalt kötelezettséget, hogy a szerződésben meghatározott pénzösszeget az adós rendelkezésére bocsátja, az adóst terhelő ellenszolgáltatás pedig a kölcsönösszegének visszafizetése.

Ennek megfelelően a feleknek kölcsönszerződés létrejöttéhez meg kellett állapodniuk egyrészt a hitelező által folyósított kölcsön összegében, másrészt az adós visszafizetési kötelezettségében. A devizalapú kölcsönszerződés esetében pedig abban, hogy az Adós a kötelezettségét ugyan forintban köteles teljesíteni, de a Hitelező az Adós kötelezettségeit az adott devizanemben tartja nyilván.

A bíróság rögzíti, hogy a kölcsönszerződés III. Fizetési Feltételek pontjában egyértelműen rögzítésre került, hogy a kölcsönszerződés devizaneme CHF, a szerződés VI. pontja tartalmazza, hogy a deviza- alapú szerződések esetén az árfolyamváltozás kockázatát az adós köteles viselni és a törlesztőrészek módosulhatnak. Az ÁSZF III/12. pontja egyértelműen rögzítette, hogy devizalapú szerződés esetén az Adós forintban fizet, míg a Hitelező adott devizanemben – jelen esetben CHF- svájci frankban – tartja nyilván az adós fizetési kötelezettségét. Maga az adós által aláírt kockázattartó nyilatkozat is tartalmazza a devizakölcsön fogalmát, tartalmi elemeit és egyben kockázatát. Mindezek, valamint az I. rendű alperes személyes meghallgatásán tett nyilatkozata alapján kétséget kizáróan megállapította, hogy felek szerződéses akarata a Ptk. 523.§ (1)-(2) bekezdése szerint a perbeli gépjármű megvásárlására fordítandó svájci frank alapú perbeli kölcsönszerződés megkötése volt.

Nem volt vitatott, hogy a felperesi jogelőd az I. rendű alperes kérelmére folyósította a kölcsönt, az I. rendű alperes, mint az adós azt kifejezetten elfogadta, a kölcsönszerződés alapján egyideig törlesztett, így a felek között a Ptk. 523.§ (1) bekezdése alapján a devizalapú kölcsönszerződés létrejött, amely szerződés a Ptk. 685.§ d) és e) pontja szerint fogyasztói szerződésnek, a kölcsönszerződés megkötésekor hatályos 1996. évi CXII. törvény (Hpt.). 2. számú melléklet III.13. pontja szerint lakossági kölcsönnek minősül. A kölcsönszerződés a 2014. évi XXXVIII. tv. (DH2) és a 2014.évi XL. törvény (DH") hatálya alá tartozó fogyasztói szerződés.

Az árfolyamkockázati tájékoztató megfelelőségét a bíróság a szerződés érvénytelensége tekintetében előadott alperesi kifogás keretében vizsgálja a továbbiakban.

- [30] Ezt követően a bíróság az I. rendű alperesnek a szerződés Hpt. 213.§ c) és e) pontja szerinti érvénytelenségi kifogását vizsgálta érdemben.

- [31] *A szerződés megkötésekor hatályos a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény – továbbiakban Hpt. - 213.§ (1) bekezdése akként rendelkezett, hogy semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza*

c) a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ideértve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves, százalékban kifejezett értékét,

e) a törlesztő részletek számát, összegét és a törlesztési időpontokat.
A (3) bekezdés kimondta, hogy a szerződés semmisségére csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni.

[32] A felperes az I. rendű alperesi az ügyleti kamat hiányára alapított érvénytelenségi kifogását nem vitatta, maga a bíróság is megállapította, hogy a szerződés valóban nem tartalmazza az ügyleti kamat éves százalékos mértékét, így a szerződés a Hpt. 213.§ (1) bekezdés c) pontja alapján teljes egészében érvénytelen. A bíróság későbbiekben fejti ki az érvénytelenség kiküszöbölésére irányuló szerződés érvényessé nyilvánítása iránti felperesi kereset tekintetében fennálló jogi álláspontját.

[33] A bíróság megállapította, hogy a szerződés III. Fizetési Feltételek pontja tartalmazta a törlesztő részletek számát (48), a havi törlesztőrészlet induló összegét – 28.039,- Forint. ÁSZF 13. pontja alapján a szerződés részét képező, 2. számú Fizetési Ütemezés tartalmazta a devizanemben meghatározott törlesztő részleteket, azok tőke-, és kamatmegoszlását és naptári dátum esedékességét, deviza alapú Kölcsönszerződés esetén a szerződés alapárfolyamát. A szerződés aláírásával az I. rendű alperes kötelezettséget vállalt arra, hogy amennyiben a későbbiekben megkapott Fizetési ütemezésről szóló 2. számú melléklettel nem ért egyet, akkor azt három munkanapon belül köteles jelezni a Hitelezőnek. Ennek hiányában a Hitelező jogosult úgy tekinteni, hogy a 2. számú mellékletben foglaltakat az Adós elfogadta.

Az I. rendű alperes konkrétan arra nem hivatkozott, hogy jelezte volna a pénzügyi intézet felé, hogy a fizetési ütemezést nem kapta volna meg, vagy azzal nem értett volna egyet, így alappal nem hivatkozhat arra utólag évekkel később, hogy a fizetési ütemezést nem kapta meg. Különös figyelemmel arra is, hogy az I. rendű alperes egyideig a fizetési kötelezettségének eleget tett.

Rögzíti a bíróság azt is, hogy a szerződés – fizetési ütemezés hiányában – is tartalmazott egy induló törlesztő részletet, törlesztőrészlet számot, illetve az ÁSZF III/15. pontjában foglalt rendelkezés tartalmazta azt is, hogy a törlesztőrészletek esedékességének időpontjait a Kölcsön Hitelező által történő folyósításának időpontja határozza meg. Külön megjelölésre került, hogy egyes folyósítási időpontok esetében, mikor esedékes a törlesztőrészlet.

Mindezek alapján a bíróság megállapította, hogy a Fizetési ütemezésre vonatkozó 2. számú melléklet hiányában is a szerződés, annak megkötése-kori időpontjában tartalmazta a törlesztőrészletek számát, induló havi összegét, illetve az ÁSZF 15. pontja pedig az esedékesség időpontját, így az I. rendű alperes érvénytelenségi kifogása nem foghatot helyt, a szerződés a Hpt. 213.§ (1) bekezdés e) pontjában foglalt követelményeknek megfelelt.

[34] Ezt követően a bíróság az I. rendű alperesnek az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás tisztességtelenségére vonatkozó hivatkozásait vizsgálta érdemben.

A jelen ügyben alkalmazandó 1959.évi IV. törvény (továbbiakban Ptk.) 209.§ (1) bekezdése értelmében tisztességtelen azon általános szerződési feltétel, illetve fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésben eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményeinek megsértésével egyoldalúan és indokolatlan szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg.
A (2) bekezdés alapján a feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor vizsgálni kell a szerződéskötéskor fennálló minden olyan körülményt, amely a szerződés megkötésére vezetett, továbbá a kikötött szolgáltatás természetét, az érintett feltételnek a szerződés más feltételeivel agy más szerződésekkel való kapcsolatát.

A (5) bekezdés alapján a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre.

A rPtk. 209/A. § (2) bekezdése szerint a fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan, előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalt tisztességtelen kikötés semmis.

A szerződés megkötésekor hatályos, a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (régi Hpt.) 203.§ (6) bekezdése alapján a fogyasztónak minősülő ügyféllel kötendő, devizahitel nyújtására irányuló, illetőleg ingatlan kikötött vételi jogot tartalmazó szerződés esetén a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja.

A (7) bekezdés b) pontja értelmében a (6) bekezdésben meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletre.

[35] Az árfolyamkockázat tisztességtelenségre irányuló hivatkozás tekintetében a bíróság kiemeli, hogy a 6/2013. Polgári Jogegységi Határozat 1. pontja értelmében a deviza alapú kölcsönszerződések devizaszerződések. Ezen szerződésekben a felek a hitelezőnek és az adósoknak a kölcsönszerződésből fakadó pénztartozását egyaránt devizában határozták meg (kirovó pénznem), és azt mindkét fél forintban volt köteles teljesíteni (lerovó pénznem). Ezen szerződéstípusnál az adós az adott időszakban irányadó forintkölcsönnél kedvezőbb kamatmérték mellett devizában adósodott el, amiből következően ő viseli az árfolyamváltozás hatásait: a forint gyengülése az adós fizetési terhének növekedését, erősödése pedig a csökkenését eredményezi.

[36] A 2/2014. Polgári Jogegységi Határozat 1. pontja akként rendelkezik, hogy a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot – a kedvezőbb kamatmérték ellenében – korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, amelynek tisztességtelensége főszabályként nem vizsgálható.

A határozat értelmében ezen rendelkezés tisztességtelensége csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általános tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor – figyelemmel a szerződésszövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is – nem volt világos, nem volt érthető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen, vagy teljesen érvénytelen.

A bíróság a perbeli szerződés VI. „Fizetési Kötelezettségek módosulásai” elnevezésű rendelkezések alapján megállapította, hogy az I. rendű alperes, egyben a II. rendű alperes is elismerte, hogy az árfolyamváltozás kockázatát ő köteles viselni.

A Kúria 2/2014. PJE 1. pontjában foglaltak szerint a deviza alapú kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot kedvező kamatmérték ellenében korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, az főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés,

amelynek tisztességtelensége fő szabályként nem vizsgálható. E rendelkezés tisztességtelensége csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma szerződéskötéskor - figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra - nem volt világos, nem volt érthető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződés árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, amelynek következtében a szerződés részlegesen vagy teljesen érvénytelen.

A szerződés megkötésekor hatályos Ptk. 209. § (4) bekezdés törvényi kógens szabálya a tisztességtelenség vizsgálata alól kivont esetként úgy rendelkezett, hogy a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre.

A Ptk. 209. § (4) bekezdést csak 2009. május 22-i hatállyal módosult úgy, hogy a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a főszolgáltatást megállapító, illetve a szolgáltatás és az ellenszolgáltatás arányát meghatározó szerződési kikötésekre, ha azok egyébként világosak és érthetőek. A jogalkotó ezzel biztosította a TANÁCS 1993. április 5-i 93/13/EGK irányelve (a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről) 4. cikk (2) bekezdésnek való megfelelést, amely szerint a feltételek tisztességtelen jellegének megítélése nem vonatkozik sem a szerződés elsődleges tárgyának a meghatározására, sem pedig az ár vagy díjazás megfelelésére az ellenértékként szállított áruval vagy nyújtott szolgáltatással, amennyiben ezek a feltételek világosak és érthetőek. Az Európai Unió Bírósága arra kötelezi a nemzeti bíróságokat, hogy a nemzeti jogszabályokat magánszemélyek közötti viták esetén is lehetőség szerint a szóban forgó irányelvi rendelkezés betűjének és szelleméhez legközelebb álló módon értelmezze annak érdekében, hogy az irányelvben rögzített cél megvalósulhasson, és az EUMSZ. 288. cikkének sérelme minimális legyen. A nemzeti bíróság a közvetlen hatállyal bíró irányelvi rendelkezést köteles alkalmazni még az egyértelmű, világos nemzeti jogszabállyal szemben is (Debreceni Ítéletábra Pf.II.20.443/2016/4.).

- [37] Rögzíti a bíróság, hogy az Európai Unió Bíróságának a C-186/16. számú ítélete a szerződés feltétel világosságának és érthető megfogalmazásának követelménye tekintetében maga utal vissza a 2/2014. Polgári Jogegységi Határozat alapjául szolgáló C-26/2013. szám alatti ítéletben foglaltakra, a 2/2014. Polgári Jogegységi Határozatban kifejtettekhez képest újabb megállapításokat nem tesz.

Az Európai Unió Bíróságának C-51/17. ügyben rögzítésre került, hogy a tájékoztatásnak ki kell térnie egyrészt arra, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, a tájékoztató a forint leértékelődését konkrétan megnevezi; másrészt a fogyasztónak értékelnie tudnia egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt gazdasági következményeit is; a tájékoztató kitér arra, hogy a forint leértékelődése az esedékes törlesztőrészek növekedését, valamint a teljes hátralévő tőketartozás

növekedését eredményezheti; harmadrészt a tájékoztatásból ki kell tűnnie, hogy mindezek esetlegesen jelentős gazdasági következményeit a fogyasztónak kell viselnie.

- [38] A bíróság azt vizsgálta, hogy a felperesi jogelőd eleget tett-e a Hpt. 203. § (6) és (7) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségének, az árfolyamkockázatról világos és érthető tájékoztatást nyújtott-e az I-II. rendű alperesek részére, vagy ennek hiányában az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési feltétel a 93/13/EGK irányelv 4. cikk (2) bekezdésére és a Ptk. 209. § (4) bekezdésére figyelemmel, a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmis. Az EUB C-227/18. számú végzésének 34. bekezdése szerint a szerződésnek átláthatóan fel kell tüntetnie annak a mechanizmusnak a konkrét működését, amely a fogyasztóra telepíti az árfolyam-kockázatot.

A bíróság a fentiekre tekintettel – figyelemmel arra, hogy az alperesek az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás megfelelőségét vitatták – azt vizsgálta, hogy a felperesi jogelőd által nyújtott tájékoztatásból egyértelműen kitűnik-e az, hogy

- 1.) az árfolyamkockázat hatására a törlesztőrészlet összege korlátozás nélkül megemelkedhet;
- 2.) az árfolyamváltozás iránya és mértéke előre nem állapítható meg, annak nincs felső határa;
- 3.) a fenti árfolyamváltozás valós, vagyis a hitel futamideje alatt bekövetkezhet.

A tájékoztatás tartalmazta-e a tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének és a külföldi kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészletekre gyakorolt hatását (C-186/16. 49. pont); azon mechanizmus konkrét működését, amelyre az érintett feltétel utal, valamint adott esetben az e mechanizmus és a többi feltételben előírt viszonyra oly módon, hogy a fogyasztó pontos és érthető szempontok alapján értékelhesse a számára ebből eredő gazdasági következményeket (C-26/13 75. pont, C-186/16. 45. pont); valamint azt, hogy a fogyasztó a devizalapú kölcsönszerződés aláírásával bizonyos mértékű árfolyamkockázatot vállal, amely gazdaságilag nehezen elviselhetővé válhat, amennyiben az a pénznem, amelyben jövedelmét kapja, leértékelődik (C-186/16. 50.pont)

- [39] Rögzíti a bíróság, hogy a devizalapú kölcsönszerződések megkötésére általában azért került sor, mert az adós célja az volt, hogy a forint kölcsönszerződések esetén irányadó kamatnál alacsonyabb kamattal jusson kölcsönhöz. Erre csak úgy nyílt lehetőség, ha devizában adósodik el, ami egyben azt jelenti, hogy vállalja az árfolyamváltozás kockázatát, amelynek iránya, mértéke előre nem látható, nem kiszámítható. A szerződéses konstrukcióból származó árfolyamkockázatot az adós szempontjából kiegyenlíthette az az előny, amely az alacsonyabb kamattal és törlesztőrészlettel mutatkozott meg, tehát mindkét fél realizálhatott számára fontos előnyöket az aktuális gazdasági, üzleti érdekeinek megfelelően.

- [40] A bíróság álláspontja szerint a kölcsönszerződés VI. pontjában foglalt rendelkezések, valamint a kockázatfeltárási nyilatkozat tartalma, illetve az ÁSZF 22. pontja alapján nem gondolhatta azt az I. rendű alperes, hogy őt semmilyen árfolyam- különbözet nem terheli. A kölcsönszerződés VI. pontja egyértelműen rendelkezett, hogy deviza -alapú szerződések esetén az árfolyam változásának a kockázatát viselni köteles, amelynek eredményeként a törlesztőrészletek az

ÁSZF 20-22. pontjai szerint módosulhatnak. Ezen rendelkezések alapján az átlagos fogyasztónak nyilvánvalóan következtetni kellett arra, hogy a visszafizetendő összeg az egyedi szerződésben írtakhoz képest változhat az árfolyam akár kedvező akár kedvezőtlen változása okán.

Maga a szerződés aláírásával egyidejűleg adós által aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat is csak a devizakölcsön fogalmát határozta meg, továbbá azt, hogy a „devizában nyilvántartott kölcsönök rendelkeznek azonban néhány olyan jellemzővel, amelyek további költségeket és kockázatokat jelenthetnek”. Továbbá azt, hogy a devizában nyújtott forintban folyósított és törlesztett kölcsönöknél a kamat és az árfolyamváltozás hatásaként a deviza alapú kölcsönök havi törlesztő részlete a forint kölcsönöknél gyakrabban és nagyobb mértékben változhatnak.

- [41] Ugyanakkor a bíróság megállapította, hogy a fenti rendelkezésekből nem tűnik ki az, hogy az árfolyamváltozás jelentős lehet, annak nincsen felső határa, és ez gazdaságilag nehezen elviselhetővé válik számukra. Az adós és a kezes a szerződés, valamint a kockázatfeltáró nyilatkozat rendelkezései alapján nem tudták felmérni az árfolyamkockázat gazdasági következményeit, konkrétan azt sem, hogy a kölcsön visszafizetése rendkívül terhessé válhat számukra, jelentős törlesztőrészlet -emelkedés is bekövetkezhet. Önmagában az nem elégséges tájékoztatás, hogy az árfolyamváltozás a törlesztés tekintetében növekedést, csökkenést egyaránt okozhat.
- [42] Megállapította a bíróság, hogy ugyan az egyedi kölcsönszerződés VI., valamint az ÁSZF 22.pontjából, valamint a kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmából az I. rendű alperes, illetve a korábbi II. rendű alperes számára világosnak kellett lennie, hogy a szerződés az árfolyam változásával összefüggő kockázatot rejt magában, de megfelelő tájékoztatás hiányában számukra az már nem volt világos, hogy a jelentős árfolyamváltozás lehetősége valós, az a hitel futamideje alatt bekövetkezhet, valamint, hogy az árfolyamváltozás hatására a törlesztőrészlet összege korlátozás nélkül megemelkedhet és ez súlyos gazdasági következménnyel járhat.
- [43] Megállapította a bíróság azt is, hogy a tájékoztatás nem terjedt ki a C-51/17. szám alatti EUB bírósági döntésben foglalt többletkövetelménynek sem, mivel arról nem tájékoztatta az adóst, hogy a forint leértékelődhet, a leértékelődés az adós pénzügyi kötelezettségeire milyen gazdasági következményeit gyakorol, valamint arra sem, hogy a forint leértékelődése az esedékes törlesztőrészletek növekedését, valamint a teljes hátralévő tőketartozás növekedését eredményezheti.
- [44] Mindezekre figyelemmel az egyedi kölcsönszerződés, az ÁSZF rendelkezései nem felelnek meg a világos és érthető megfogalmazás követelményének. A felperes minden kétséget kizáró módon nem bizonyította, hogy a Kölcsöntnyújtó felperesi jogelőd pénzügyi intézet a Kúria (6/2013. Polgári jogegységi határozat 3. pontja, 2/2014. Polgári jogegységi határozat 1. pontja) és az EUB (C-26/13, C-186/16, C-51/17. számú ítélet) által előírt követelményeknek megfelelő tájékoztatást nyújtott volna az I. rendű alperesi adós és készfizető kezes részére. A bizonyítottság hiányát a bíróság a felperes terhére értékelte. E körben a bíróság további bizonyítást nem folytatott le, mivel a felperes 26. sorszámú jegyzőkönyvben foglalt, a feleket terhelő bizonyítási kötelezettségre kiterjedő anyagi pervezetés ellenére egyéb bizonyítási indítványt nem terjesztett elő.

- [45] Az árfolyamkockázat fogyasztóra történő telepítése a főszoolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, ennek érvénytelensége az egész szerződés érvénytelenségét eredményezi, aminek következtében a fogyasztó nem kötelezhető az árfolyamkockázat viselésére.
- Mindebből az következik, hogy a megfelelő tájékoztatás hiánya miatt a szerződés VI. pontjának, tehát a fogyasztókra a teljes árfolyam-különbözet áthárítását tartalmazó rendelkezése a Ptk. 209. § (1) bekezdése alapján tisztességtelen, a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése szerint semmis, ezért a Ptk. 239. § (2) bekezdése alapján a teljes szerződés érvénytelen. Az 1/2010. (VI.28) PK vélemény 2. pontja szerint az érvénytelenség általános jogkövetkezménye, hogy az ilyen jogügyletre jogot nem lehet alapítani, vagyis a felek által célzott joghatások nem érhetőek el. Érvénytelen szerződésre való hivatkozással a felperes a rPtk. 523.§ (1) bekezdése alapján jogot nem alapíthat, a felperes az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonására vonatkozóan keresetet nem változtatott, marasztalási keresetét változatlanul fenntartotta, így a bíróság megállapította, hogy a felperes keresete nem alapos, így azt jogalapjában a rendelkező részben foglaltak szerint elutasította.
- [46] A bíróság megjegyzi, hogy a III. rendű alperes utalt arra, hogy az alperesi kockázatfeltárás világos és érhető voltát a Kúria több esetben is vizsgálta és a tájékoztatást tisztességesnek találta. Többek között a Gfv.VII.30.270/2019/6. számú határozatában. E körben a bíróság kiemeli, hogy az alperes által hivatkozott határozatában a Kúria valóban ugyanazon szövegezésű kockázatfeltáró nyilatkozatot vizsgálta, mint amelyet jelen perben a bíróság, ugyanakkor a bíróság kiemeli, hogy az árfolyamkockázatról való tájékoztatás tisztességtelenségének megítélése nem jogkérdés, hanem a tájékoztatás értelmezését igényli. Konkrétan azt, hogy az adott tájékoztatás a Kúria 6/2013. számú, illetve a 2/2014. számú Polgári Jogegységi határozatában, illetve az EUB döntéseiben megfogalmazott követelményrendszer alapján tisztességesnek minősül-e. Ez pedig a határozatban foglalt szempontok mérlegelését jelenti, így a korlátozott precedens rendszer e körben nem érvényesül. (Gfv.VII.30.090/2020/9.) Ennek megfelelően a bíróság a korábbi Kúriai ítéletől eltérően megállapíthatta a felperesi jogelőd adott tájékoztatás tisztességtelenségét.
- [47] Ugyan a bíróság megállapította, hogy a perbeli kölcsönszerződésnek az árfolyamkockázat fogyasztóra telepítő rendelkezése tisztességtelen, ennek következtében a teljes szerződés érvénytelen, a felperes nem kérte az érvénytelenség kiküszöbölését, de ennek ellenére a bíróságnak vizsgálnia kellett, hogy a felperesnek az ügyleti kamat hiányából eredő érvénytelenség esetén előterjesztett érvényessé nyilvánítás iránti keresete alapos -e. Figyelemmel arra, hogy a felperes későbbiekben ugyanezen érvénytelenségi ok tekintetében már érvényessé nyilvánítás iránti kereset nem terjeszthet elő.
- [48] Az I. rendű alperesnek e körben előadott érdemi ellenkérelmében foglaltakra tekintettel a bíróságnak abban a jogkérdésben kellett határoznia, hogy a pénzügyi kölcsönszerződés engedményese – az engedményezési szerződés erre vonatkozó konkrét rendelkezése hiányában, kizárólag a jogügyletre hatályos régi Ptk. alapján – jogosult -e a bírósági ítélettel érvénytelennek nyilvánított kölcsönszerződés érvényesség nyilvánítását kérni, és a kötelezettel szemben az engedményezett tartozást ezen a jogcímen követelni.
- [49] A bíróság e körben maradéktalanul osztotta az I. rendű alperes ellenkérelmét. A bíróság kiemeli, hogy a rPtk. 328. §-a alapján az engedményezési szerződéssel a kötelelem jogosultja, az engedményező átruházza az adott kötelelem kötelezettjével szembeni valamely követelését

(vagy annak egy részét) az új jogosult, az engedményesre. Az engedményezés következtében tehát az eredeti jogosultság (vagy annak egy része) tekintetében következik be alanyváltozás. A kötelelem egyéb elemei tekintetében az engedményezés nem jár változással: az engedményezés után is az engedményező és a kötelezett maradnak az eredeti kötelelem alanyai. Az engedményezés legfontosabb joghatása az rPtk. 329. § (1) bekezdése alapján a meghatározott követelés jogosulti pozíciójában bekövetkező alanyváltozás: az engedményes az eredeti jogosult, az engedményező helyébe lép. Az rPtk. 329. § (3) bekezdése szerint a kötelezett helyzete az engedményezést követően tartalmilag nem változik: az engedményessel szemben is felhozhatja az engedményezővel szembeni kifogásait, és beszámíthatja az engedményezővel szembeni követeléseit.

[50] Ugyanakkor a rPtk. ezen túlmenően nem rendelkezik arról, hogy egyéb jogok átszállnak-e az engedményezéssel. A bíróság rögzíti, hogy az engedményezés kapcsán különbséget kell tenni a követeléshez kapcsolódó és a szerződés egészéhez kapcsolódó jogok között. A bíróság álláspontja szerint az előbbiek átszállnak a követelés átruházásával együtt, az utóbbiak viszont az rPtk. hivatkozott rendelkezései alapján nem, csak egy kifejezetten erre irányuló, jogátruházó szerződéssel kerülnek az engedményeshez. Jelen ügyben a felperes és a felperesi jogelőd között létrejött engedményezési szerződésben ilyen jogátruházásra vonatkozó szerződéses rendelkezés nem szerepel, a szerződés kizárólag a követelés átruházására jött létre, így a szerződéssel kapcsolatos ún. alakító jogok, úgy mint a szerződés módosítás, megszüntetés lehetősége az engedményezéssel nem szállt át. Jelen ügyben az engedményezési szerződés alapján a felperesi engedményes, csak az engedményezett követelés érvényesítésére rendelkezett perbeli legitimációval.

[51] A perbeli kölcsönszerződésben a felperes az eredeti kölcsönszerződésben nem volt szerződő fél, az engedményezés joghatásaként e szerződés vonatkozásában sem vált általános jogutóddá, és a felperes perlési jogosultságát a szerződéshez kapcsolódó jogok tekintetében az engedményezési szerződés sem alapozza meg. A szerződés létrejötté, érvényessége a szerződés egészét, annak minden rendelkezését érinti. A szerződés alanyait, a szerződő felek egymás közötti jogviszonyát érinti az, ha a kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánításuk ellenére a szerződéssel elérni kívánt cél – formai, tartalmi, akarat hiba miatt – mégsem valósul meg. Mindezek alapján az érvénytelenség jogkövetkezményeit is kizárólag a szerződést kötő felek jogosultak rendezni. Az érvénytelenség jogkövetkezményeivel kapcsolatos rendelkezési jog szükségszerűen a szerződés egészéhez és nem az abból eredő követeléshez kapcsolódó jog, ezért a bíróság álláspontja szerint az – az engedményezési szerződés erre vonatkozó kifejezett rendelkezése hiányában –, az rPtk. alapján nem száll át az engedményesre.

[52] E körben a bíróság utal arra is, hogy álláspontja szerint a felperest kívülálló harmadik személyként sem illeti meg az érvénytelen kölcsönszerződés jogkövetkezményeinek levonása tekintetében keresetindítási jog. Az érvénytelenségi perekben felmerülő egyes eljárási kérdésekről szóló 2/2010. (VI. 28.) PK vélemény az engedményest nem nevesíti a szerződést kötő feleken kívülálló harmadik személyként.

A PK vélemény 10a. és 10b. pontjaiban általánosságban a szerződést kötő feleken kívülálló harmadik személy jogi érdekének fogalmát, tartalmát értelmezi. Az ezekhez a pontokhoz tartozó indokolás szerint a perbeli legitimáció vizsgálata során nem elegendő a felperes érdekeltiségének a bizonyítása, a felperes részéről „védendő jogi érdeknek” kell fennállnia az ügyben. Az engedményesnek az engedményezés alapján a követelés érvényesítésére keletkezik joga, azonban ha a követelés alapjául szolgáló szerződés érvénytelennek bizonyul,

önmagában az engedményezés nem alapítja meg az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonásához fűződő jogi érdeket.

- [53] A bírói gyakorlat által kialakított elveknek megfelelően a szerződés érvénytelenségének megállapításához fűződő jogi érdek nem is engedményezhető (BH2001. 335.), azaz ezen az alapon sem vezethető le a felperes igényérvényesítési jogosultsága. A fenti PK véleményben hivatkozott jogértelmezés továbbá azt támasztja alá, hogy a szerződő feleken kívüli, harmadik személy – védendő jogi érdeke fennállása esetén is csak – a szerződő felek kapcsolatában kérheti az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazását. Mindezek alapján a bíróság álláspontja szerint az engedményes a rPtk. 234.§ (1) bekezdése alapján sem jogosult arra, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazását közvetlenül a kötelezettel szemben kérje.
- [54] A fentiekre tekintettel a bíróság a felperesnek az ügyleti kamat hiányából eredő érvénytelenség kiküszöbölésére előterjesztett érvényessé nyilvánítása iránti keresetét a rendelkező részben foglaltak szerint szintén elutasította. Kiemeli a bíróság, hogy a Kúria ugyanezen jogi álláspontot rögzítette a Gfv.VI.30.183/2021/4. számú határozatában.
- [55] A bíróság a Kúria Gfv.VII.30.440/2019/11. szám alatt 2020. november 17. napján meghozott, a Bírósági Határozatok Gyűjteményében K-GJ-2020-113. szám alatt megjelent ítéletével egyezően a bíróság érdemben nem vizsgálta, hogy a szerződés felmondására jogszerűen került-e sor, a követelés elévült-e, mert az érvénytelen szerződés nem mondható fel, illetve abból eredően követelés nem érvényesíthető.
- [56] Mivel a bíróság a fentiekben részletezett indokok alapján a felperes keresetét teljes egészében jogalapjában elutasította, így érdemben a követelést összecszerűségében már nem vizsgálta.
- [57] A bíróság a perköltségről a Pp. 80.§, Pp. 82. § (2)-(3) bekezdése, valamint a Pp. 83. § (1) bekezdés alapján döntött. Mivel a felperes pervesztes lett, így a bíróság a jogi képviselővel eljáró I. rendű alperes által becsatolt költségjegyzék alapján összesen 250.000,- Forint perköltség megfizetésére kötelezte, amely összeg a 32/2003. VIII.22) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés a) pontja alapján megállapítható Áfa -val növelt ügyvédi munkadíjból áll. A megbízási szerződés alapján négy tárgyaláson való részvételre tekintettel megállapítható összesen 350.000,- Forint ügyvédi munkadíjat a bíróság a 32/2003. (VIII.22) IM rendelet 2.§ (2) bekezdése alapján a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységre, valamint ugyanazon jogi képviselőnek a II. rendű alperes vonatkozásában már jogerősen meghatározott 50.000,- Forint ügyvédi munkadíjra tekintettel 250.000,- Forintra mérsékelte.
- A bíróság rögzíti lényegében két tárgyaláson került sor a felek jogi álláspontjának részletes előadására. A másik két tárgyaláson jelenlévő alperesi jogi képviselő a korábbi nyilatkozatait tartotta fenn. A III. rendű alperes perköltség iránti igényt nem terjesztett elő a felperessel szemben, így e tekintetben a bíróság a határozathozatalt mellőzte.
- [58] Az ítélet elleni fellebbezési jog a Pp. 365. § (2) bek. a) pontján alapul.

Érd, 2022. április 13. napján

dr. Kiss Éva sk.
bíró